

Y Pwyllgor Cyfle Cyfartal

EOC(3)-15-08 (p1) : 20 Tachwedd 2008

Hygyrchedd dogfennau ar gyfer pobl â nam ar eu golwg – ailystyried adroddiad y pwyllgor

Cyflwyniad

Trafododd y Pwyllgor Cyfle Cyfartal hygyrchedd dogfennau sydd wedi'u cyhoeddi ar gyfer pobl â nam ar eu golwg yn ystod ei gyfarfod ar 2 Gorffennaf 2008. Cyflwynwyd papur i'r pwyllgor gan DeafBlind UK Papur y Pwyllgor Cyfle Cyfartal EOC(3)-10-08: P(1) 2 Gorffennaf 2008:

<http://www.assemblywales.org/bus-home/bus-committees/bus-committees-third1/bus-committees-third-eoc-home/bus-committees-third-eoc-agendas.htm?ds=7%2F2008&submit=Submit>

a chafwyd tystiolaeth ar lafar ganddynt. Roedd y papur yn amlinellu cyfres o ganllawiau ar gyfer gwella hygyrchedd dogfennau sydd wedi'u cyhoeddi, boed y dogfennau hynny ar fformat caled neu electronig, ar gyfer pobl ddall, pobl â nam ar eu golwg a phobl dall a byddar. Roedd y papur hefyd yn cynnwys argymhellion mewn perthynas â mathau eraill o gefnogaeth a ddylai fod ar gael i bobl ddall, pobl â nam ar eu golwg a phobl dall a byddar wrth ddod o hyd i wybodaeth.

Cyn y cyfarfod o'r pwyllgor, gofynnodd y Cadeirydd i DeafBlind UK edrych pa mor hygyrch yw gwefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Yn ystod y drafodaeth yn y pwyllgor, gwnaeth DeafBlind UK nifer o argymhellion ynghylch sut y gellid gwneud y wefan yn fwy hygyrch.

Penderfynodd y pwyllgor gymryd nifer o gamau, yn cynnwys:

Ysgrifennu at Gomisiwn y Cynulliad i dynnu sylw at fannau y gellid eu gwella ar y wefan.

Ysgrifennu at y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol neu Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn gofyn am wybodaeth am faint o awdurdodau lleol yng Nghymru sydd â pholisi gwybodaeth hygyrch a beth mae'n ei gynnwys.

Ysgrifennu at y Gweinidog dros Iechyd a'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn gofyn am yr un wybodaeth mewn perthynas â'r awdurdodau iechyd a'r byrddau iechyd lleol yng Nghymru.

Cytunwyd hefyd y dylid anfon adroddiad y pwyllgor at grwp trawsbleidiol i-change sy'n ystyried anghenion technolegol y Cynulliad ar gyfer y dyfodol.

Ymatebion i gamau'r pwyllgor

Mewn ymateb i lythyrau gan y Cadeirydd, mae'r pwyllgor wedi adolygu ymatebion gan:

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Y Gweinidog dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol

RNIB

Amgaeir yr ymatebion hyn fel Atodiadau i'r papur hwn.

Bydd cyfle i'r Aelodau holi Lorraine Barrett, AC, ynghylch polisi hygyrchedd gwybodaeth Comisiwn y Cynulliad yn ystod cyfarfod heddiw.

Ymateb Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (Atodiad 1)

Gofynnodd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru i awdurdodau lleol am fanylion eu polisiau hygyrchedd gwybodaeth. Pan ymatebodd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, roedd dros hanner yr awdurdodau wedi ymateb. Yn gryno:

Nododd dau awdurdod lleol fod ganddynt bolisiau hygyrchedd gwybodaeth

Dyweddodd tri eu bod wrthi'n cynllunio neu'n diweddarau polisiau

Mae gweddill yr awdurdodau wedi cynhyrchu canllawiau ynghylch darparu gwybodaeth hygyrch sydd un ai'n rhan o ddogfen gorfforaethol ehangach neu wedi eu datblygu ar gyfer gwasanaethau penodol.

Maent i gyd ar gael ar safleoedd rhyngwyd neu mewnwyd awdurdodau lleol.

Mae'r ymateb amgaeedig gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn rhoi rhagor o fanylion am y ffurfiau eraill o roi gwybodaeth ac am faterion hygyrchedd y we. Nododd bob awdurdod a ymatebodd i Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru eu bod yn bodloni Safon y WAI Mae'r Web Accessibility Initiative (WAI) yn gweithio gyda sefydliadau ledled y byd i ddatblygu strategaethau, canllawiau ac adnoddau er mwyn helpu i wneud y We yn hygyrch i bobl ag anabledau. Am ragor o fanylion, ewch i: <http://www.w3.org/WAI/about-links.html>. Mae papur Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru hefyd yn nodi rhai enghreifftiau o arfer da.

Ymateb y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol (Atodiad 2)

Paratôdd y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol adroddiad i'r pwyllgor, a gyhoeddwyd ym mis Awst 2008, o dan y teitl "Polisiau Gwybodaeth Hygyrch a Dulliau Cyfathrebu Sefydliadau'r GIG yng Nghymru – Ymatebion Ymddiriedolaethau'r GIG a'r Byrddau Iechyd Lleol. "Mae'r adroddiad yn nodi nad oes gan y mwyafrif o sefydliadau'r GIG yng Nghymru bolisiau gwybodaeth hygyrch, er fod gan y rhan fwyaf ohonynt bolisiau cleifion a gwybodaeth sy'n cynnwys adrannau am hygyrchedd gwybodaeth. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys enghreifftiau o'r fformatau a'r dulliau a ddefnyddir i gynnal anghenion cyfathrebu cleifion. Mae'r ddarpariaeth yn amrywio ar draws Cymru.

Mae rhagor o fanylion i'w cael yn yr adroddiad, a amgaeir fel Atodiad i'r papur hwn.

Yn dilyn canfyddiadau Deafblind UK, nododd y Gweinidog hefyd nad oedd 58% o gleifion dall a byddar wedi cael cardiau apwyntiad ar fformatau hygyrch, a'i bod wedi gofyn i sefydliadau'r GIG yng Nghymru am fanylion o arferion cyfathrebu rhwng gweithwyr proffesiynol gofal sylfaenol ac eilaidd ac ymddiriedolaethau'r GIG a chleifion.

Ymateb RNIB (Atodiad 3)

Dywedodd RNIB ei fod yn falch bod y pwyllgor wedi penderfynu edrych ar fater hygyrchedd gwybodaeth. Mae'n cyfeirio'r pwyllgor at adroddiad o'r enw "Gweithredu Polisiau" Gweithredu Polisiau RNIB Mawrth 2008:

http://www.pollinationcampaigns.co.uk/pages/hub/about-us/media_releases/turning-policies-into-practice.asp "a ganfu dystiolaeth o ddarpariaeth wael ar fformatau hygyrch, er gwaethaf y ffaith fod "Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995" wedi bod mewn grym ers dros ddegawd. Mae RNIB wedi anfon copi o'i bolisi hygyrchedd gwybodaeth ei hun, sydd ar gael gan dîm clerio'r pwyllgor.